

Paper

Datagestuurd werken aan arbeidsre-integratie, in Schagen en Den Helder

Wouter van Andel
Lydia Geijtenbeek
Carin Kruiskamp

Oktober 2018

Inhoud

- 1. Managementsamenvatting 3**

- 2. Inleiding 4**
  - 2.1 Aanleiding van het project 4
  - 2.2 Leeswijzer en doelen van dit rapport 5

- 3. Doelgericht en datagestuurd werken 5**
  - 3.1 De ingrediënten: doelen, acties en indicatoren 7

- 4. Wat was de opzet, en wat is er bereikt? 8**
  - 4.1 Fase 1: in kaart brengen huidige situatie en bepalen doelgroepen 9
  - 4.2 Fase 2: formulering van concrete, precieze en kwantificeerbare beleidsdoelstellingen 11
  - 4.3 Fase 3: Zelf aan de slag 12

- 5. Samenvatting en conclusie 13**
  - 5.1 Samenvatting 13
  - 5.2 Conclusie en aanbevelingen 14

- 6. Bijlagen 15**
  - 6.1 Afspraken uit het projectplan voor fase 1, 2 en 3 15
  - 6.2 Afspraken fase 2 15
  - 6.3 Afspraken fase 3 16
  - 6.4 Mogelijk relevante groepen voor re-integratie op de arbeidsmarkt 16
  - 6.5 Grafieken met randtotalen voor Schagen, Den Helder en omgeving 19
  - 6.6 Re-integratieactiviteiten Schagen 22

1. Managementsamenvatting

Dit project gaat over datagestuurd werken aan arbeidsre-integratie in Schagen en Den Helder. Het is één van drie pilotprojecten die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) samen met deze gemeenten heeft uitgevoerd, in de aanloop naar een mogelijk Data Center in Schagen en Den Helder. Het project kwam voort uit diverse beleidsvragen over arbeidsre-integratie die de gemeenten niet konden beantwoorden op basis van de beschikbare gegevens. Ook het CBS kon deze vragen niet beantwoorden, vanwege beperkingen op het gebied van privacy. Hieruit ontstond het idee dat het CBS de gemeenten kan helpen om indicatoren te formuleren vanuit de doelen en data van de gemeenten zelf. Hiermee kunnen gemeenten vervolgens zelf statistieken maken om de genoemde beleidsvragen te beantwoorden.

Doelgericht en datagestuurd werken betekent in zijn algemeenheid:

1. Heldere en meetbare doelen formuleren die breed gedragen worden;
2. Indicatoren formuleren waarmee gemeten kan worden in hoeverre de doelen zijn bereikt en in welke mate beleid bijdraagt aan de doelen;
3. Beleid formuleren, waarvan verwacht wordt dat het bijdraagt aan het doel, en dit door middel van indicatoren evalueren.

De gemeenten en het CBS hebben een aantal belangrijke stappen gezet op dit pad. Dit ging in drie fases. In de eerste fase is onderzocht welke informatie relevant is, wat hiervan reeds beschikbaar is bij de gemeenten en hoe deze informatie zich verhoudt tot de informatie die het CBS kan samenstellen. Uit deze eerste fase bleek dat met name onvoldoende duidelijk is hoe lang personen die uitstromen buiten de bijstand blijven, en hoe de uitstroom verschilt bij verschillende re-integratieactiviteiten. In fase twee hebben de gemeenten doelen geformuleerd, inclusief relevante indicatoren. Dat was een intensief proces, maar leverde uiteindelijk de volgende doelen op:

Schagen:

- 100% van de jongeren met een uitkering neemt binnen 6 maanden na instroom deel aan een (re-integratie)activiteit of is (gedeeltelijk) uitgestroomd.
- 100% van de statushouders is binnen 1 jaar na vestiging in Schagen actief, in een baan, opleiding, vrijwilligerswerk of andere participerende activiteit.
- Het aandeel statushouders met werk of opleiding is 2 procentpunt hoger dan het landelijk gemiddelde.

Den Helder:

- 80% van de personen die in 2017 zijn gestart met een re-integratieactiviteit gericht op arbeid, stroomt binnen een jaar na start uit naar werk of opleiding.
- 5 procentpunt minder uitkeringen algemene bijstand op 1 juni 2019 ten opzichte van 1 juni 2018 (evt. gecorrigeerd voor gemiddelde daling in Nederland).
- Het aantal personen dat binnen 6 maanden na instroom in de algemene bijstand is uitgestroomd naar werk, is 5 procent hoger dan vorig jaar.

Tot slot is onderzocht wat de gemeenten nog moeten doen om de indicatoren die bij deze doelen horen te kunnen meten, wat is samengevat in een actielijst voor de gemeenten. Voor het CBS eindigt hiermee het project. Voor de gemeenten is dit project echter pas het begin. Met voldoende steun en draagvlak van het management zal dit leiden tot een eerste meting van alle doelen in het najaar van 2018. Het iteratieve proces van doelgericht en datagestuurd werken kan dan beginnen.

2. Inleiding

Willen we een Regionaal Data Center in de Kop van Noord-Holland? Met die gedachte gingen de gemeenten Schagen, Den Helder, Hollands Kroon en Texel praten met het CBS over de mogelijkheid van een Data Center, in navolging van Urban Data Centers in o.a. Eindhoven, Leidschendam-Voorburg en Groningen en het Rural Data Center van de Kempegemeenten.

Om een concreet beeld te krijgen van wat een Data Center voor deze gemeenten kan betekenen, zijn Schagen en Den Helder gestart met drie pilots: jeugd, armoede, en arbeidsre-integratie. Het voorliggende rapport beschrijft de opzet en uitkomsten van de derde pilot, arbeidsre-integratie. Het doel van deze pilot was om de gemeenten Schagen en Den Helder op weg te helpen naar meer doelgericht en datagestuurd werken op het gebied van arbeidsre-integratie.

2.1 Aanleiding van het project

Zowel bestuurders, beleidsmakers als arbeidsconsulenten zien graag wat voor effect hun werk heeft. Bereiken ze de mensen in hun gemeente die hulp kunnen gebruiken? En hoeveel mensen die dankzij de gemeente re-integreren, zijn blijvend op de arbeidsmarkt? Helaas zijn dergelijke vragen nu niet of nauwelijks te beantwoorden binnen de gemeenten Schagen en Den Helder. Dit komt niet doordat het de gemeenten aan gegevens ontbreekt. De gemeenten hebben namelijk toegang tot diverse gegevenssystemen: individuele data van cliënten in SUWINET, overzichten van verschillende soorten uitkeringsontvangers via UWV's SONAR, contactinformatie in Suite4Sociale Regie, managementinformatie uit Cognos en de mogelijkheid om informatie over trajecten in te voeren en op te vragen in SuiteWIZ. Het blijkt echter lastig om deze gegevens te combineren op een manier die inzicht geeft en bijdraagt aan de doelen van de gemeenten. Het CBS kan de gemeenten, dankzij haar ruime ervaring in het verzamelen en combineren van data, hierbij helpen.

In een voortraject, bestaande uit gesprekken met medewerkers van de gemeenten Schagen en Den Helder, zijn drie aandachtspunten geconstateerd:

1. **Doelen zijn vaak weinig concreet en specifiek.** Een voorbeeld van een niet-concreet doel is "minder uitkeringen". Bedoel je minder in de tijd, of minder dan andere gemeenten? Wat als er een recessie is, corrigeer je daarvoor? En voor welke doelgroep wil je deze vermindering te bereiken? Om doelen te kunnen meten, moeten die concreet en scherp geformuleerd zijn. Bovendien weten medewerkers bij een concreet doel waar ze naar toe moeten werken, en weet het bestuur of het doel bereikt is.
2. **Informatie wordt onvolledig geregistreerd.** Van de mensen die contact hebben gehad met de gemeente is maar weinig opgeslagen in SuiteWIZ. Data bijhouden in een systeem kost altijd moeite en als mensen het nut er niet van inzien, doen ze het niet. Statistiek maken begint bij een goede administratie. Als je overzichten van doelen en indicatoren terugkoppelt aan uitvoerende medewerkers, stimuleer je hen om belangrijke brongegevens goed in te vullen, omdat dan duidelijk is waarom deze zinvol zijn.
3. **Witte vlekken.** De gemeenten weten niet goed welke doelgroepen ze wel en niet in kaart hebben. Deels komt dat doordat niet bekend is hoe groot de totale doelgroep binnen

de gemeente is. Bovendien is niet altijd duidelijk hoeveel mensen binnen een bepaalde doelgroep al contact hebben met de gemeente. Om doelgroep(en) te bereiken is het belangrijk ze te kennen. Dan wordt het ook mogelijk om ze te helpen met gemeentelijke dienstverlening.

In de pilot is het CBS samen met de gemeenten aan de slag gegaan om deze drie aandachtspunten te verbeteren. De opzet was als volgt: vanuit de CBS-gegevens is de omvang vastgesteld van de groepen die de gemeenten willen bereiken, zodat meteen zichtbaar werd waar de gaten zitten. Vervolgens hebben de beleidsmakers doelen geformuleerd, voor groepen die naar verwachting het meest gebaat zijn bij aanvullend beleid. Doordat arbeidsconsulenten daarmee duidelijke doelen voor ogen krijgen, weten ze ook welke data daar voor nodig zijn, en zijn ze extra gemotiveerd om naar de doelen toe te werken en de belangrijkste gegevens goed te registreren. Met deze verbeterde gegevens kunnen bestuurders en beleidsmakers ten slotte zien wat het effect is van het beleid en waar bijsturing wenselijk is. Waarna doelen aangescherpt kunnen worden en de cirkel rond is.

2.2 Leeswijzer en doelen van dit rapport

Het rapport start met een hoofdstuk over datagestuurd werken aan de hand van doelen. De opvolgende hoofdstukken zijn aan de hand van de drie vooraf gedefinieerde fases van het projectvoorstel opgebouwd. Elk hoofdstuk bevat eerst de beoogde doelen en afspraken per fase in de blauwe vakken en daarna de resultaten. Het rapport wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen. In de bijlagen staan alle relevante tabellen en tussenproducten.

Dit rapport heeft twee doelen:

1. Laten zien wat gemeenten samen met het CBS hebben bereikt in het project. Hierbij is het projectvoorstel als leidraad gebruikt, zodat meteen inzichtelijk is hoe de resultaten zich verhouden tot de gemaakte afspraken. Zie hiertoe hoofdstuk 4, "Wat was de opzet, en wat is er bereikt?".
2. Handvatten geven voor verdere ontwikkeling van doelgericht en datagestuurd werken op het gebied van arbeidsre-integratie. Dit komt vooral terug in hoofdstukken 3 "Doelgericht en datagestuurd werken" en 5 "Samenvatting en conclusie".

3. Doelgericht en datagestuurd werken

In dit project speelt doelgericht en datagestuurd werken een belangrijke rol. Het doel van dit hoofdstuk is duidelijk te maken wat we daar precies mee bedoelen, en wat het een gemeente op kan leveren. Daarom opent dit hoofdstuk met een aantal voorbeelden van mogelijke opbrengsten voor een gemeente, aan de hand van een hypothetische voorbeeldgemeente. Deze introductie wordt gevolgd door een beknopte handleiding van doelgericht en datagestuurd werken, aan de hand van de drie voornaamste ingrediënten daarvan: doelen, indicatoren en beleid.

Een hypothetische gemeente: voor en na

Net als bij een make-over of een wonderdieet, schetsen we hieronder de situaties 'Voor' en 'Na' de overgang naar datagestuurde werken, voor de denkbeeldige gemeente Droomstad:

'Voor'

De gemeente wil graag mensen aan het werk helpen, en heeft verschillende programma's opgezet om re-integratie te bevorderen. Maar hoe goed deze programma's werken is lastig in te schatten.

Doet de gemeente het beter of slechter dan andere gemeenten? Medewerkers hebben geen idee. Stel dat de gemeente het duidelijk slechter doet dan andere gemeenten, dan zouden ze graag leren van gemeenten die goed presteren.

Door een financiële meevaller is er extra geld beschikbaar voor re-integratie. Hoe kan de gemeente dat het beste inzetten? In een overleg worden verschillende mogelijkheden genoemd, waaronder een nieuw programma met een mooi verhaal en grote beloftes. Die wordt het.

Er is een nieuw re-integratieprogramma geïntroduceerd. Na een jaar lijken er slechts een handvol deelnemers te zijn uitgestroomd naar werk. Is dat weinig, of misschien toch meer dan dat je met de oude aanpak bereikt zou hebben? Niemand kan dit met zekerheid zeggen, dus het programma gaat in afgeslankte versie door.

'Na'

De gemeente wil graag mensen aan het werk helpen. Zij heeft verschillende programma's opgezet om re-integratie te bevorderen, en houdt bij wat het effect is van die programma's en welke mensen wel of juist niet aan werk geholpen worden.

Uit een onderlinge vergelijking tussen hun indicatoren, blijkt dat buurtgemeente Daaddorp duidelijk beter scoort op het aandeel personen dat langdurig aan werk geholpen wordt. Een delegatie van Droomstad gaat op bezoek bij Daaddorp, om te horen hoe zij dit aanpakken.

Door een financiële meevaller is er extra geld beschikbaar voor re-integratie. Droomstad weet precies wie er moeilijk aan werk komen, en heeft een redelijk idee welke programma's voor deze mensen lijken te werken. Daar zet Droomstad het extra geld op in.

Via loting worden de mensen in drie groepen verdeeld, die elk een ander programma aangeboden krijgen. Na een jaar ontdekt de gemeente dat de uitstroom bij een van de drie programma's duidelijk achterblijft. Uit navraag blijkt dat deze voor de meeste deelnemers te ingewikkeld was. De gemeente besluit om enkel met de andere twee programma's door te gaan.

Hoe kunnen Schagen en Den Helder gaan werken zoals het denkbeeldige Droomstad in de 'Na'-situatie? Zie daartoe de beknopte handleiding met drie ingrediënten hieronder.

3.1 De ingrediënten: doelen, acties en indicatoren

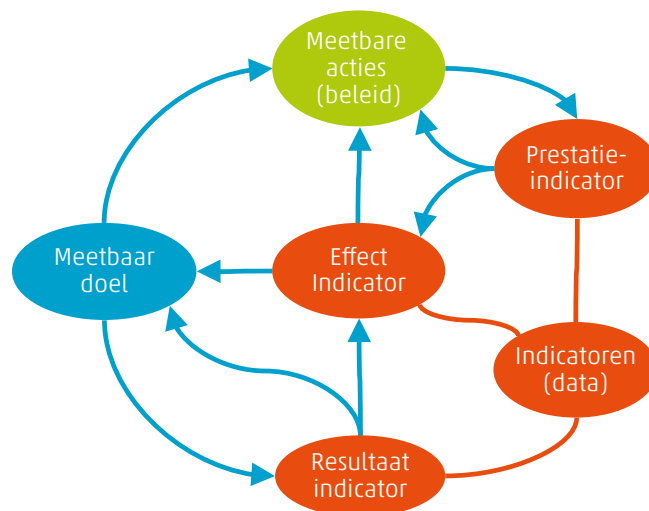
Doelgericht en datagestuurd werken betekent dat je data gebruikt om te meten of je de goede kant op gaat, om dichterbij je doel te komen en zo nodig bij te sturen. Om doelgericht en datagestuurd te kunnen werken, heb je het volgende nodig:

1. Heldere en meetbare **doelen**, die breed gedragen worden.
2. Heldere en meetbare **acties** (beleid), waarvan je verwacht dat ze bijdragen aan de doelen.
3. **Indicatoren** (data). Er zijn drie soorten indicatoren: een *resultaatindicator* meet hoe ver je van de doelen af zit, een *prestatie-indicator* laat zien of het beleid daadwerkelijk wordt uitgevoerd, en een *effectindicator* meet in hoeverre het beleid bijdraagt aan het halen van de doelstellingen.

Zie **figuur 3.1.1** voor een schematische weergave van de samenhang tussen deze onderdelen. Daarna volgt een tekstbox met een voorbeeld, waarin bovengenoemde onderdelen van datagestuurd werken worden toegelicht aan de hand van een wandeling.

3.1.1 Schematische weergave van doelen, acties en indicatoren

Doelen, acties en indicatoren: een eenvoudig voorbeeld

Bij dezen een kort voorbeeld, waarin snel duidelijk wordt wat datagestuurd en doelgericht werken concreet betekent, inclusief de rol van doelen, acties en de verschillende soorten indicatoren.

Stel, je wilt ergens naartoe. Je kunt daarvoor meer of minder data gebruiken. Hieronder twee extreme voorbeelden:

- a. Zonder data: je hebt globaal een idee waar je heen wilt, en welke kant dat op is. Je loopt de richting in die je denkt dat het is, en ziet wel. Uiteindelijk kom je ergens uit. Hopelijk ongeveer waar je wilde zijn, maar eerlijk gezegd heb je geen idee.
  - b. Datagestuurd: je overlegt met je reisgenoten waar je heen wilt, en jullie beslissen dat je daar over twee uur wilt zijn (doel). Je kijkt op de kaart waar je bent en waar het doel is, en schat de afstand op 11 kilometer (resultaatindicator). De rode wandelroute lijkt de goede kant op te gaan, dus die slaan jullie in (actie). Na een half uur kijk je nog eens naar de kaart. Nu zijn jullie nog tien kilometer van het doel verwijderd (resultaatindicator). Dat schiet niet op! Volgens je gsm hebben jullie al zes km gelopen (prestatie-indicator), dus aan je tempo ligt het niet. Blijkbaar ging de rode route niet helemaal de goede kant op. Jullie besluiten om geen wandelroute meer te volgen, maar bij elke kruising op de kaart te kijken (actie). Een half uur later hebben jullie twee kilometer gelopen (prestatie-indicator), en zijn jullie nog acht kilometer van de bestemming verwijderd (resultaatindicator). Dit werkt blijkbaar beter dan de rode route volgen, want je ging nu twee keer zo snel in de richting van het doel (effectindicator). Maar in dit tempo ga je er in totaal drie uur over doen, in plaats van twee uur. Wat doe je nu? Stel je het doel bij? Volg je een andere strategie?
-

Op basis van het bovenstaande voorbeeld, klinkt het heel logisch om doelgericht en datagestuurd te werken. Toch is dat niet hoe het er in de gemiddelde gemeente aan toe gaat. Want om datagestuurd te kunnen werken heb je precies geformuleerde doelen, acties en indicatoren nodig. Dat is niet eenvoudig. Het formuleren van doelen waar je achter staat, invloed op hebt, en die bovendien goed te meten zijn, is misschien wel het moeilijkste onderdeel van doelgericht en datagestuurd werken. Het vereist betrokkenheid van beleidsmakers, managers en uitvoerenden.

4. Wat was de opzet, en wat is er bereikt?

In het vorige hoofdstuk is de theorie besproken, het hoe en waarom van doelgericht en datagestuurd werken. Hier maken we de stap naar de praktijk van het project over arbeidsre-integratie in Schagen en Den Helder. Daarbij volgt dit hoofdstuk de drie fases in het project, analoog aan het projectvoorstel. Overigens zijn de fases van het projectvoorstel opgenomen in bijlage 6.1.

4.1 Fase 1: in kaart brengen huidige situatie en bepalen doelgroepen

Allereerst hebben de beleidsmakers van de gemeenten in fase 1 bepaald welke gegevens ze graag zouden hebben over mensen met een bijstandsuitkering en re-integratie. Over deze onderwerpen heeft het CBS uit de eigen data relevante gegevens verzameld en deze vergeleken met aanwezige data bij de gemeenten zelf.

De afspraken voor fase 1 (zie bijlage 6.1) hebben tot de volgende resultaten geleid:

a. Een groslijst van mogelijke indicatoren, gebaseerd op relevante beleidsdocumenten van de gemeenten. Deze is terug te vinden in bijlage 6.2: "Mogelijk relevante groepen voor re-integratie op de arbeidsmarkt".

b. Tijdens een workshop met beleidsmedewerkers arbeidsre-integratie in Schagen en Den Helder is de groslijst besproken en zijn zes doelgroepen (of indicatoren) uitgekozen. Hiervoor geldt allereerst dat ze relevant zijn voor het beleid, en bovendien nog niet (of niet volledig) bekend zijn bij de gemeenten. Het gaat om:

- Totaal personen met bijstand.
- Bijstandsontvangers naar positie in het huishouden,
- Instroom,
- Herhaalde instroom,
- Duurzame uitstroom,
- Deelname aan re-integratievoorzieningen

Uitstroom naar re-integratievoorziening. De volledige rangorde van alle indicatoren, en het belang dat de gemeenten Den Helder en Schagen daar aan hebben toegekend, zijn terug te vinden in bijlage 6.3: "Keuze van doelgroepen".

c. Het CBS heeft voor de bovenstaande doelgroepen concrete en precieze definities bepaald, en hiermee vanuit de CBS-data cijfers berekend, voor Schagen, Den Helder, de Kop van Noord-Holland, arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord, Noord-Holland, en Nederland. Daarnaast hebben de gemeenten ook eigen cijfers aangedragen, voor zo ver dat mogelijk bleek. De uitkomsten zijn gepresenteerd op de bijeenkomst van 7 mei. Zie bijlage 6.4 "Grafieken met randtotalen voor Schagen, Den Helder en omgeving" voor alle grafieken uit de presentatie. De belangrijkste conclusies uit deze grafieken zijn:

- De gemeenten konden enkel gegevens leveren over: 'bijstand naar plaats in het huishouden', 'instroom', en 'aantal personen met bijstand'. Bij 'bijstandsontvangers naar plaats in het huishouden' bleek een extra omrekening nodig, omdat de gemeenten niet de aantallen *personen* maar aantallen *uitkeringen* leverden, waarbij een stel met een samenwonenden-uitkering telt als één. In alle drie de gevallen verschillen de cijfers met die van het CBS, ook na omrekening. Het is helaas onduidelijk in hoeverre deze verschillen komen door verschillen in peilmomenten, definities, of andere factoren.
- Bij zowel Schagen als Den Helder worden volgens de CBS cijfers relatief (als fractie van de bijstandspopulatie) weinig re-integratievoorzieningen ingezet: circa 35% ten opzichte van 55% landelijk. Waarschijnlijk komt dit deels doordat deze gemeenten minder gebruik maken van het wettelijk instrumentarium van de P-wet, waar de huidige uitvraag van het CBS op gebaseerd is. Zo geeft gemeente Schagen aan dat ze relatief veel inzetten op arbeidsbemiddeling. Maar omdat dit geen P-wet instrument

is, wordt deze activiteit vooralsnog¹⁾ niet uitgevraagd door het CBS. Zie bijlage 6.5 voor een lijst van re-integratieactiviteiten in Schagen, en welke daarvan wel en niet aan het CBS worden doorgegeven. Het is echter onduidelijk in welke mate de verschillen hiermee te verklaren zijn.

- Net als bij de meeste gemeenten in Nederland, zitten de meeste re-integratietrajecten in Schagen en Den Helder in de categorie "Overig", die tevens de minste uitstroom kent. Daarnaast maakt Den Helder relatief vaak gebruik van de zeer effectieve "Tijdelijke loonkostensubsidie", terwijl Schagen relatief veel "Participatieplaatsen" inzet.
- Bij de positie in het huishouden valt op dat er volgens het CBS meer paren en minder alleenstaanden zijn, dan pas bij de soort uitkering. Deels kan dit komen doordat het CBS een zeer ruime definitie hanteert van 'paar', en juist een strenge definitie van 'alleenstaande'. Bijvoorbeeld, als twee vrienden een voordeur delen zonder een gemeenschappelijke huishouding te voeren, kunnen deze in de CBS cijfers toch als 'paar' gelabeld zijn.

Terugkijkend naar de beoogde doelen kunnen we vervolgens concluderen dat:

- a. de doelgroepen waar de gemeenten meer informatie over wilden duidelijk in beeld zijn gebracht, in de grafieken van bijlage 6.4. Overigens levert het CBS ook een tabellenset op, waarin zowel percentages als absolute aantallen zijn opgenomen.
- b. het onduidelijk is welke witte vlekken er zijn, doordat de gemeenten veel cijfers niet zelf hebben, en mogelijk andere definities hebben gebruikt.
- c. de aantallen in Schagen en Den Helder zeer vergelijkbaar zijn met de hele Kop van Noord-Holland, Noord-Holland en Nederland, met uitzondering van het aantal mensen met een re-integratietraject. Deze groep is in zowel Schagen als Den Helder duidelijk kleiner.
- d. Van de gegevens in de bovenstaande grafieken is ook een tabellenset gemaakt. Deze wordt apart gepubliceerd.

¹⁾ Bij het CBS loopt een grootschalig project om de waarneming en statistieken op het gebied van arbeidsre-integratie beter aan te laten sluiten op de praktijk bij de gemeenten.

4.2 Fase 2: formulering van concrete, precieze en kwantificeerbare beleidsdoelstellingen

De randtotalen die het CBS heeft bepaald in fase 1 vormen het startpunt voor fase 2. Welke cijfers zouden de gemeenten graag zelf regelmatig hebben. Daarbij is het vooral belangrijk wat je wilt meten, ofwel: wat de doelen zijn. Daarom heeft het CBS in fase 2 de gemeenten geholpen om concrete en precieze doelen te formuleren, om zo meetbare indicatoren te kunnen ontwikkelen.

De afspraken voor fase 2 (zie bijlage 6.1) hebben tot de volgende resultaten geleid:

- a. Het CBS heeft samen met beleidsmedewerkers en managers van de gemeenten een workshop georganiseerd, om de bestaande doelen van de gemeenten aan te scherpen tot kwantificeerbare doelstellingen. Tijdens deze workshop kwamen twee belangrijke aandachtspunten naar voren. Allereerst bleek dat de doelstellingen van de gemeenten niet scherp en concreet genoeg geformuleerd waren. Het CBS heeft de gemeenten geholpen de doelen zodanig te formuleren dat deze statistisch meetbaar zijn. Daarnaast bleek dat sommige data die nu verzameld worden matig aansluiten bij beleidsdoelen. Specifiek gaf Den Helder aan dat er wellicht te veel managementinformatie wordt verzameld, en bleken uitstroombetoven in groter detail verzameld te worden dan nodig. Het CBS suggereert dan ook om, als alle doelen concreet gemaakt zijn, kritisch te bekijken welke data niet meer verzameld hoeven te worden. Na een aanpassing van de workshop zijn er uiteindelijk enkele conceptdoelstellingen geformuleerd. Het CBS heeft deze conceptdoelen verwerkt in een *doelendocument* met aanvullende context over doelgericht en datagestuurd werken. Dit document is vervolgens door medewerkers van beide gemeenten en het CBS, via e-mail en twee werksessies, uitgewerkt tot twee concrete en meetbare doelen voor Schagen, en drie voor Den Helder:
  - Schagen wil vooral instromende jongeren snel uit de bijstand helpen, en statushouders begeleiden naar werk of activiteit.
  - Den Helder wil meer uitstroom door re-integratieactiviteiten, minder uitkeringen, en snellere uitstroom na instroom.
  - Een precieze formulering van deze doelen staat in de bijlages 6.6 "Doelen en indicatoren Schagen" en 6.7 "Doelen en indicatoren Den Helder".
- b. In het bovengenoemde doelendocument heeft het CBS bij elk doel samen met de gemeenten indicatoren geformuleerd en geoperationaliseerd, op een zodanige manier dat deze ook daadwerkelijk meetbaar zijn. De formulering en operationalisering van deze indicatoren is terug te vinden in de laatste twee kolommen in bijlages 6.4 en 6.7.
- c. Nadat de gemeenten hun definitieve doelen en indicatoren hadden geformuleerd en akkoord waren met de operationalisering, heeft het CBS samen met experts op het gebied van gegevens over arbeidsre-integratie bij de gemeenten Schagen en Den Helder gesproken over de beschikbaarheid van gegevens over deze indicatoren. Hieruit bleek het volgende:
  - Gegevens over de bijstandpopulatie, inclusief in- en uitstroombetoven zijn bij beide gemeenten aanwezig.
  - Gegevens over trajecten/activiteiten gericht op arbeid zijn aanwezig maar behoeven een kwaliteitsverbetering. Dit komt doordat de indeling in activiteiten te grof is en onvoldoende aansluit bij de praktijk van de arbeidsconsulenten die deze gegevens moeten registreren.
  - Gegevens over statushouders worden in Den Helder geregistreerd door de arbeidsconsulenten. Schagen kan statushouderschap enkel benaderen door naar

herkomstland te kijken. Het COA geeft informatie over statushouders door, maar deze wordt niet bewaard.

- d. Uit de formulering van doelen en indicatoren, en het gesprek met de technische experts, bleken de volgende zaken nodig:
- Een betere indeling van re-integratietrajecten: Den Helder was hier reeds mee bezig, en heeft voor elke activiteit een trajectcode gemaakt. Hiermee kunnen alle datavragen beantwoord worden, bovendien is deze ook eenvoudig in te vullen door arbeidsconsulenten. De trajectcodes van bestaande cliënten moeten echter nog gevuld worden. Schagen staat aan het begin van dit traject, en kan hiervoor aanhaken bij Den Helder. Bovendien kunnen ze de trajectcodes onderling afstemmen, zodat de gemeenten beter van elkaar kunnen leren welk traject voor wie effectief is.
  - Koppeling tussen bijstands- en trajectdata: In geen van de gemeenten is deze koppeling er. De koppeling zal in Cognos gemaakt moeten worden. In Schagen kan dit relatief eenvoudig intern gedaan worden, terwijl in Den Helder externe inhuur nodig is.
  - Registreren statushouders: In Den Helder is voor elke bijstandsontvanger aangevinkt of het om een statushouder gaat; dit zou Schagen ook kunnen doen. Een alternatief zou zijn om de gegevens van het COA op te slaan.

Een samenvatting van de actiepunten die uit dit overleg naar voren kwamen, inclusief de stappen die reeds gezet zijn (door met name Den Helder), is te vinden in bijlage 6.8 "Actiepuntenlijst". De voornaamste bevindingen en actiepunten zijn gepresenteerd op de slotbijeenkomst in Den Helder op 6 juni.

- e. In het projectplan was aangegeven dat er "voor zo ver mogelijk" al een eerste nulmeting zou zijn, maar dat bleek helaas niet het geval

4.3 Fase 3: Zelf aan de slag

In de eerste twee fases is het voorwerk gedaan, waardoor nu duidelijk is welke data de gemeenten nodig hebben om de voortgang van hun doelen te kunnen meten. Vervolgens moeten de gemeenten in fase 3 zelf aan de slag om deze indicatoren ook daadwerkelijk in te passen in de eigen informatiesystemen, zie bijlage 6.1 voor de afspraken hierover. De bijdrage van het CBS eindigt bij de actiepuntenlijst van bijlage 6.8, en de oplevering van dit rapport, inclusief de tabellenset.

Bij dezen een korte terugkoppeling vanuit de gemeenten over de stand van zaken in augustus 2018. Den Helder, waar men al een aantal belangrijke stappen had gezet in het verbeteren van de kwaliteit van interne informatie, meldt:

"Het systeem wordt verder gevuld met de codes voor de verschillende afgesloten trajecten. Verder zijn wij nog niet gestart met fase 3 van dit project."

De gemeente Schagen is na de start van fase 3 onmiddellijk zelf aan de slag gegaan, en vertelt hierover:

"Er is geconcludeerd dat de registratie niet voldoende op orde was. Het gevolg van een verouderde applicatie-inrichting en de werkinstructies die niet langer up-to-date dan wel helder waren voor de gebruikers (consulenten). De oorzaak hiervan is meerledig. Zo heeft de participatiespecialisatie de afgelopen jaren, als gevolg van de decentralisaties, relatief weinig

aandacht gehad. De ontvlechting COWWI heeft tevens behoorlijk invloed gehad, enerzijds vanwege de inhoudelijke prioritering en anderzijds omdat er ten tijde van de ontvlechting behoorlijk wat kennis is weggevloeid richting Hollands Kroon.

Tezamen met een kerngroep (consulenten, beleid, applicatiekenner, ICT, kwaliteitsmedewerker en leidinggevende) is de inrichting opnieuw vormgegeven en is de wijze van eenduidig registreren vastgesteld. Er heeft reeds een grootschalige opschoonactie plaatsgevonden in de database, waarmee alle verouderde registraties dan wel informatie is afgesloten c.q. verwijderd. Alle achterstallige informatie/data zal de aankomende weken in het systeem worden opgevoerd. Hiervoor wordt een projectmatige aanpak gebruikt en zijn de consulenten (vakspecialisten) aan zet.

Door middel van een toekomstbestendige procesverbetering wordt nadrukkelijk ingezet op voorkomen van herhaling in de toekomst. Het vernieuwde proces wordt in oktober geïmplementeerd."

5. Samenvatting en conclusie

5.1 Samenvatting

De gemeenten Schagen en Den Helder willen graag meer mensen uit de bijstand helpen. Maar op dit moment missen ze belangrijke informatie om dit doelgericht en datagesturd te bereiken. Door concrete en meetbare doelen en indicatoren te formuleren, krijgen de gemeenten betere handvatten om het beleid te sturen, en de voortgang te meten.

In een iteratief en flexibel samenwerkingstraject heeft het CBS samen met Schagen en Den Helder een aantal belangrijke stappen gezet richting meer doelgericht en datagesturd werken op het gebied van arbeidsre-integratie. Dit gebeurde in een combinatie van workshops, werkbezoeken, intern overleg bij de gemeenten, en e-mailcontact. De resultaten van het project zijn:

1. De gemeenten Schagen en Den Helder hebben dankzij CBS-maatwerktabellen meer inzicht in de aantallen langdurige uitstroom, herhaalde instroom, uitstroom per re-integratietraject, en de huishoudsituatie van bijstandontvangers.
2. Schagen en Den Helder hebben concrete en meetbare doelen geformuleerd op het gebied van arbeidsre-integratie. Schagen wil vooral instromende jongeren snel uit de bijstand helpen, en statushouders begeleiden naar werk of activiteit. Den Helder wil met name meer uitstroom door re-integratieactiviteiten, minder uitkeringen, en snellere uitstroom na instroom.
3. De betrokken medewerkers in Schagen en Den Helder hebben nuttige ervaring opgedaan in het formuleren van meetbare doelen, het bepalen van indicatoren, en het laten aansluiten van de interne informatievoorziening hierop. Hierdoor hebben zij belangrijke stappen gezet naar meer doelgericht en datagesturd werken.

Met de resultaten van dit project hebben de gemeenten een goede start gemaakt op weg naar doelgericht en datagesturd werken. Nu dit project is afgerond, zijn de gemeenten zelf aan zet.

5.2 Conclusie en aanbevelingen

Het samenwerkingstraject was voor alle partijen nieuw en leerzaam. Sommige stappen bleken lastiger dan vooraf voorzien. Met name het formuleren van precieze, meetbare en realistische doelen bleek lastig. Doordat het proces iteratief en flexibel was ingestoken, konden er toch steeds belangrijke stappen worden gezet, en is er uiteindelijk veel bereikt.

Het bleek heel belangrijk dat bij de voornaamste stappen in het proces verschillende "lagen" binnen de gemeenten betrokken waren: de managers zorgden voor strategisch inzicht en draagvlak, de beleidsmedewerkers, consultants en administratiemedewerkers leverden expertise over zowel de inhoud als de uitvoering. Vooral bij het bepalen van de doelgroepen en het formuleren van de doelen, bleek deze combinatie zeer belangrijk.

In het rapport is ook een aantal aanbevelingen benoemd:

1. Als je overzichten van doelen en indicatoren terugkoppelt aan uitvoerende medewerkers, stimuleer je hen om belangrijke brongegevens goed in te vullen, omdat dan duidelijk is waarom deze zinvol zijn.
2. Doordat arbeidsconsultanten door een dergelijke terugkoppeling duidelijke doelen voor ogen krijgen, weten ze welke data daar voor nodig zijn. Dit geeft een prikkel om naar de doelen toe te werken en de belangrijkste gegevens goed in te voeren. Met deze verbeterde gegevens kunnen bestuurders en beleidsmakers ten slotte zien wat het effect is van het beleid, en waar bijsturing wenselijk is.
3. Een betere indeling van re-integratietrajecten: Den Helder was hier reeds mee bezig, en heeft voor elke activiteit een trajectcode gemaakt. Hiermee kunnen alle datavragen beantwoord worden, bovendien is deze nieuwe indeling ook eenvoudig in te vullen door arbeidsconsultanten. De trajectcodes van bestaande cliënten moeten echter nog gevuld worden. Schagen staat aan het begin van dit traject, en kan hiervoor aanhaken bij Den Helder. Bovendien kunnen ze de trajectcodes onderling afstemmen, zodat de gemeenten beter van elkaar kunnen leren welk traject voor wie effectief is.
4. Uit overleggen met de gemeenten bleek dat er soms gedetailleerde data verzameld of ingevoerd worden, die minder relevant zijn voor de doelstellingen. Voorbeelden zijn gedetailleerde uitstroombetieven en een overvloed aan managementinformatie. Daarom bevelen we aan om de data die nu verzameld worden binnen de gemeenten te relateren aan de informatiebehoefte. Houd vervolgens de data die minder relevant blijken kritisch tegen het licht, en bepaal of het nut ervan opweegt tegen de tijd en moeite die het kost om data te verzamelen.
5. De consultants zorgen voor een betere vulling van SuiteWIZ, om zo de witte vlekken te verkleinen en de nieuwe variabelen beter te kunnen meten.
6. Richt Cognos powerplay zodanig in dat statistieken waar de beleidsdoelen op zijn gebaseerd goed te volgen zijn voor zowel consultants, beleidsmedewerkers als management. Dan kunnen medewerkers beter naar doelen toe werken, en kan het management sturen op de beleidsdoelstellingen.

6. Bijlagen

6.1 Afspraken uit het projectplan voor fase 1, 2 en 3

Omdat het zinvol is om de behaalde resultaten te kunnen vergelijken met de afspraken uit het projectplan, hebben we deze hieronder (enigszins ingekort) weergegeven.

Afspraken fase 1

In fase 1 worden de doelgroepen bepaald en de huidige situatie in kaart gebracht middels een zogeheten nulmeting. Zo'n nulmeting brengt het beleidsveld cijfermatig in kaart en maakt goed onderbouwd beleid mogelijk. Schagen en Den Helder bepalen samen welke groepen personen ze in kaart willen brengen, waarna het CBS de randtotalen berekent. Je kan hierbij denken aan: het aantal integrerende asielzoekers met en zonder uitkering, of het aantal bijstandontvangers met en zonder fysieke beperking. Hierbij is ruimte voor 4-5 doelgroepen inclusief berekeningen van randtotalen binnen deze projectopdracht. Het CBS zal hier ook adviseren in wat goed meetbaar is en zal indien gewenst bij 1 sessie van beide gemeenten aansluiten.

Beoogde resultaten:

- a. Groslijst van mogelijk relevante doelgroepen, op basis van de informatie die Schagen en Den Helder hebben aangedragen. Uit deze groslijst, eventueel aangevuld door gemeenten, worden 4-5 doelgroepen gekozen.
- b. Een lijst met de uiteindelijke keuze van 4-5 doelgroepen, die in overleg met de gemeenten door de gemeenten gekozen zijn als meest relevant om te meten door het CBS.
- c. Presentatie van de uitkomsten, bestaande uit:
  - Totale omvang van deze 4-5 doelgroepen in Schagen en Den Helder (randtotalen) op basis van CBS-cijfers.
  - Overzicht van de witte vlekken: per doelgroep de afwijking tussen de cijfers van de gemeente Schagen en Den Helder en de randtotalen van het CBS.
  - Vergelijking met relatieve grootte van verschillende groepen ten opzichte van andere gemeenten in (Noord) Noord-Holland en heel Nederland, met behulp van CBS-data.
- d. Tabellenset met technische toelichting (publicatie als onderdeel van het eindrapport)

Afspraken fase 2

Het CBS helpt de gemeenten om concrete, precieze en kwantificeerbare beleidsdoelstellingen te formuleren. Dit is een vertaling van algemene doelstellingen die zijn gesteld door bestuurders en beleidsmakers naar meetbare beleidsresultaten, waarbij de doelgroepen en randtotalen uit fase 1 het uitgangspunt zijn. De gemeenten bepalen zelf wat deze beleidsdoelstellingen zijn. Daarbij is de rol van het CBS een adviserende, en gaat voornamelijk over welke indicatoren daarbij passen. Op basis van resultaten van fase 1 volgt er een workshop met: managers arbeidsintegratie, beleidsmedewerkers, gegevensspecialisten en arbeidsconsultanten vanuit de gemeente en experts van het CBS. Als er eenmaal precieze en concrete doelen zijn, helpt het CBS om te bepalen hoe je deze het beste kan meten, en doet samen met de gemeenten een nulmeting.

Beoogde resultaten:

- a. Gekwantificeerde beleidsdoelstellingen
- b. Te meten indicatoren om deze beleidsdoelstellingen te toetsen
- c. Voor elk van deze variabelen een indicatie in welke categorie deze valt:
  - Variabelen die al eenvoudig beschikbaar zijn binnen de gemeenten.
  - Variabelen die in principe aanwezig zijn, maar waarvoor extra bewerkingen nodig zijn om ze toegankelijk te maken voor beleidsmakers.
  - Variabelen die gemeten moeten gaan worden vanuit de gemeenten (en ook niet beschikbaar via andere bronnen zoals het CBS).
- d. Methodiek die beschrijft hoe je de gekwantificeerde doelstellingen op verschillende peilmomenten kan meten. Ofwel: hoe maak je variabelen eenvoudig zichtbaar, en wat moet je doen om ontbrekende variabelen aan te vullen?
- e. Voor zover mogelijk (i.e. voor variabelen die eenvoudig beschikbaar zijn): een nulmeting van de gekwantificeerde beleidsdoelstellingen

Afspraken fase 3

Nu zijn er concrete doelen, randtotalen, een nulmeting en een methodiek. Dit is een fase waarin vooral de gemeenten Den Helder en Schagen zelf aan de slag moeten om de nulmeting en de doelstellingen om te zetten naar concreet beleid, en dit beleid ook in uitvoering te brengen.

Beoogde resultaten:

- a. Waar nodig aangepast beleid. Informatie die toegespitst is op consultants en hen helpt om de voornaamste doelgroepen beter te bereiken en het inzicht te vergroten.
- b. Betere vulling van Suite Wiz door consultants, om zo de witte vlekken te verkleinen en de nieuwe variabelen beter te kunnen meten.
- c. Cognos powerplay inrichten om de juiste managementinformatie te kunnen zien en te kunnen sturen op de beleidsdoelstellingen.

6.2 Mogelijk relevante groepen voor re-integratie op de arbeidsmarkt

De onderstaande lijst vormde de input voor een overleg tussen CBS, Schagen en Den Helder (dinsdag 17 april), met als doel om groepen te kiezen die relevant zijn voor beleid en monitoring van arbeidsmarktre-integratie. Voor elke groep zijn steeds twee dingen belangrijk:

- *Bekendheid*: heeft de gemeente deze groep voldoende in beeld?
- *Relevantie*: hoe belangrijk is deze groep voor de beleidsdoelen van de gemeente?

Nr. Groep waarvoor randtotaal bepaald kan worden	Bekend? 1=niet, 5=totaal	Relevant? 1=niet, 5=zeer
A1 Totaal personen met een bijstandsuitkering	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
A2 Instromers naar de bijstand	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
A3 Herhaalde instroom naar de bijstand	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
A4 Risicogroepen met grote kans op instroom ²⁾	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B1 Uitstromers uit de bijstand	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B2 Indeling bijstandsontvangers (2015, 2016) naar (i) uitstromer, (ii) groeier, (iii) blijver	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B2 Duurzame uitstroom (na 2 jaar nog werk)	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B4 Personen met een re-integratievoorziening	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B5 Soort voorziening: loonkostensubsidie, WIW/ID, Participatieplaats, beschut werk, jobcoach, overig	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
B6 Personen met een re-integratievoorziening die zijn uitgestroomd, naar soort voorziening	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C1 Totaal immigranten naar migratiedoel	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C2 Totaal vergunninghouders	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C3 w.v. oudkomers versus nieuwkomers	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C4 w.v. asielzoekers versus gezinsherenigers	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C5 Vergunninghouders met ARBEID, STUDIE of GEZIN als migratiedoel ³⁾	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C6 Vergunninghouders met bijstandsuitkering	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
C7 Vergunninghouders met werk en/of studie	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
E1 Totaal bijstandontvangers naar huishoudvorm	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
E2 Totaal bijstandontvangers naar opleidingsniveau	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
E3 Jongeren (16-27) zonder werk of studie	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
E4 Totaal bijstandontvangers naar problematiek: licht verstandelijk gehandicapt, andere beperkingen ⁴⁾	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

¹⁾ Samen met UDC Eindhoven heeft CBS profielen ontwikkeld van 5 groepen met verhoogde kans op instroom in de bijstand. Hiermee kan ca. 20% van de instromers in de komende 12 maanden voorspeld worden.

²⁾ Een persoon heeft als afgeleid migratiedoel ARBEID als deze binnen 120 dagen na immigratie vooral inkomen heeft uit arbeid, STUDIE als deze binnen 366 dagen studeert, en gezin <<Deze dan ook hoofletters?>> als deze binnen 120 dagen na een familielid immigrereert.

³⁾ E1 t/m E4 zijn aangedragen door Danielle van der Kruijs van de gemeente Den Helder.

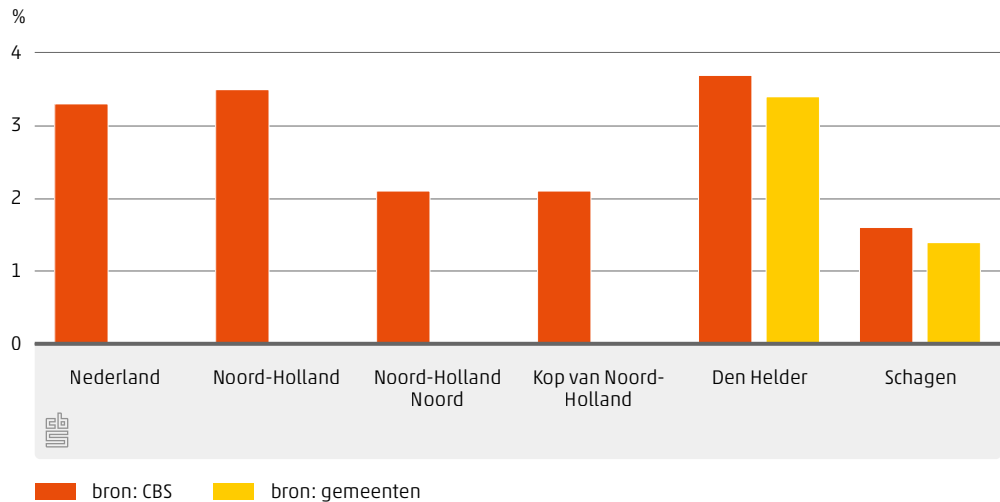
6.3 Keuze van de doelgroep

Nr. Groep waarvoor randtotaal bepaald kan worden	bekend-S	bekend-DH	relevant-S	relevant-DH	voorselectie	rang-S	rang-DH	eindscore	rang totaal
B2 Duurzame uitstroom (na 2 jaar nog werk) Personen met een re-integratievoorziening die zijn B6 uitgestroomd, naar soort voorziening	1	1	4	4	ja	1	2	3	1
A3 Herhaalde instroom naar de bijstand (draaideur)	1	1	4	4	ja	3	4	7	3
E1 Totaal bijstandontvangers naar huishoudvorm	5	5	3	4	ja	4	3	7	3
A2 Instromers naar de bijstand	4	5	5	5	ja	5	5	10	5
A1 Totaal personen met een bijstandsuitkering	3,5	5	5	5	ja	5	6	11	6
E2 Totaal bijstandontvangers naar opleidingsniveau	1	1	3	4	ja	7	7	14	7
C2 Totaal vergunninghouders	2	4	3	4	ja	8	8	16	8
E3 Jongeren (16-27) zonder werk of studie	2	2	5	5	ja	6	10	16	8
C1 Totaal immigranten naar migratiedoel	4	4	1	1	ja	9	9	18	10
A4 Risicogroepen met grote kans op instroom	1	1	1	1				99	11
B1 Uitstromers uit de bijstand	4	5	5	5				99	11
B2 Indeling bijstandontvangers (2015, 2016) naar (i) uitstroomer, (ii) groeier, (iii) blijver	4	5	5	5				99	11
B4 Personen met een re-integratievoorziening	4	4	.	.				99	11
B5 Soort voorziening: loonkostensubsidie, WIW/ID, Participatieplaats, beschut werk, jobcoach, overig	4	4,5	4	4				99	11
C3 w.v. oudkomers versus nieuwkomers	2	2	2	3				99	11
C4 w.v. asielzoekers versus gezinsherenigers	.	.	.	.				99	11
C5 Vergunninghouders met ARBEID, STUDIE of GEZIN als migratiedoel	.	.	.	2				99	11
C6 Vergunninghouders met bijstandsuitkering	.	.	2	2				99	11
C7 Vergunninghouders met werk en/of studie	1	1	4	4				99	11
E4 Totaal bijstandontvangers naar problematiek: licht verstandelijk gehandicapt, andere beperkingen	1	1	3	4				99	11

6.4 Grafieken met randtotalen voor Schagen, Den Helder en omgeving

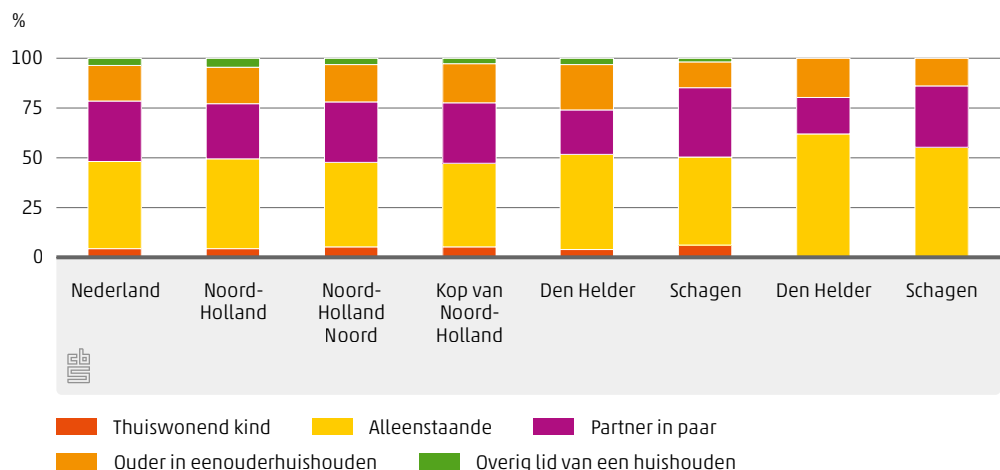
Zie Hieronder staan de grafieken met randtotalen voor de doelgroepen en indicatoren die Den Helder en Schagen uitgekozen hadden in fase 1, en die gepresenteerd zijn aan het begin van fase 2. De onderliggende cijfers worden apart gepubliceerd, als tabellenset.

6.4.1 Inwoners die bijstand ontvangen, 30 november 2017

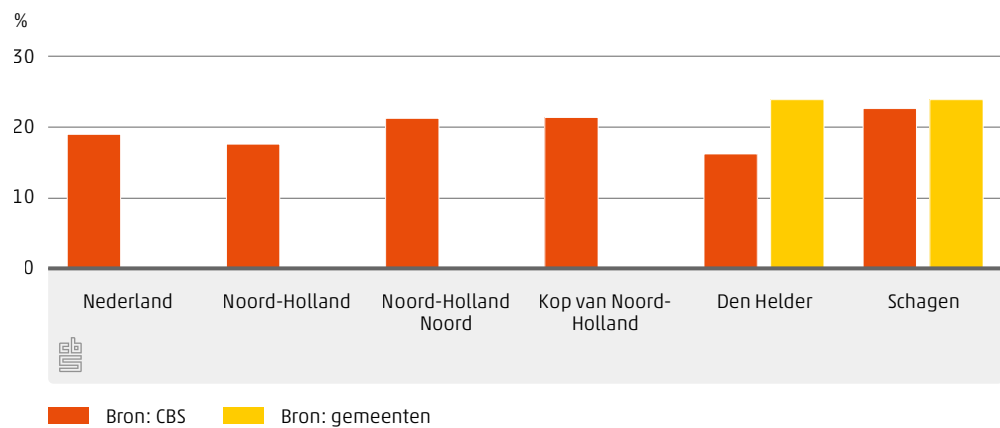
Opmerking: dit is het peilmoment van de CBS gegevens; voor Den Helder is dat 31 december 2017, en voor Schagen 31 januari 2018.

6.4.2 Bijstandsontvangers naar positie in het huishouden, 30 november 2017

Opmerking: dit is het peilmoment van de CBS gegevens; voor Den Helder is dat 31 december 2017, en voor Schagen 31 januari 2018.

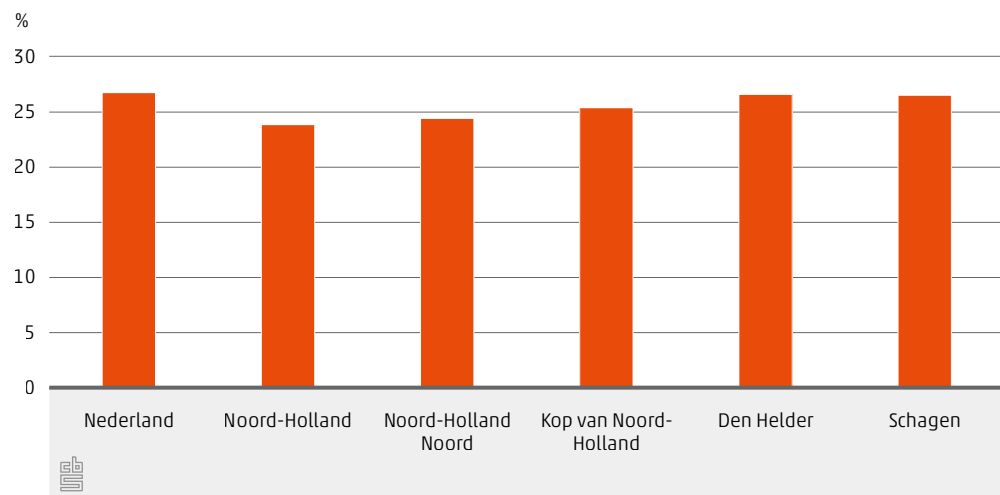
6.4.3 Instroom bijstand in 2017, als aandeel van bijstandontvangers in 2017

Opmerkingen:

1. Hier telt CBS personen die instromen, en de gemeenten 'instroomgebeurtenissen'; in de cijfers van de gemeenten telt iemand die tweemaal instroomt dubbel.
2. Bij CBS instroom in januari tot en met november 2017, en bij gemeenten instroom in januari tot en met december 2017.

6.4.4 Aandeel herhaalde instroom¹⁾ bijstand, 2017

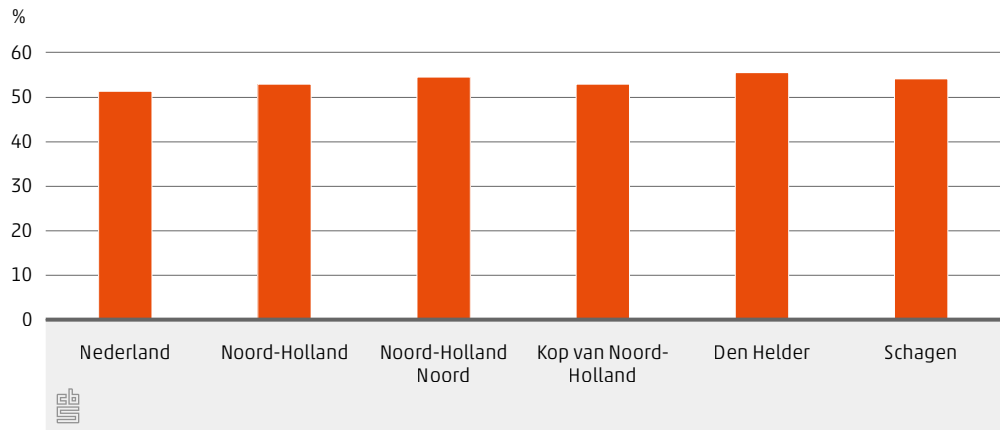

¹⁾ Instroom in de bijstand in 2017 en minder dan 12 maanden voor instroom ook al in de bijstand.

Opmerkingen:

1. Duurzame instroom is instroom in de bijstand en minder dan 12 maanden voor instroom ook al in de bijstand.
2. Instroom in januari tot en met november 2017.

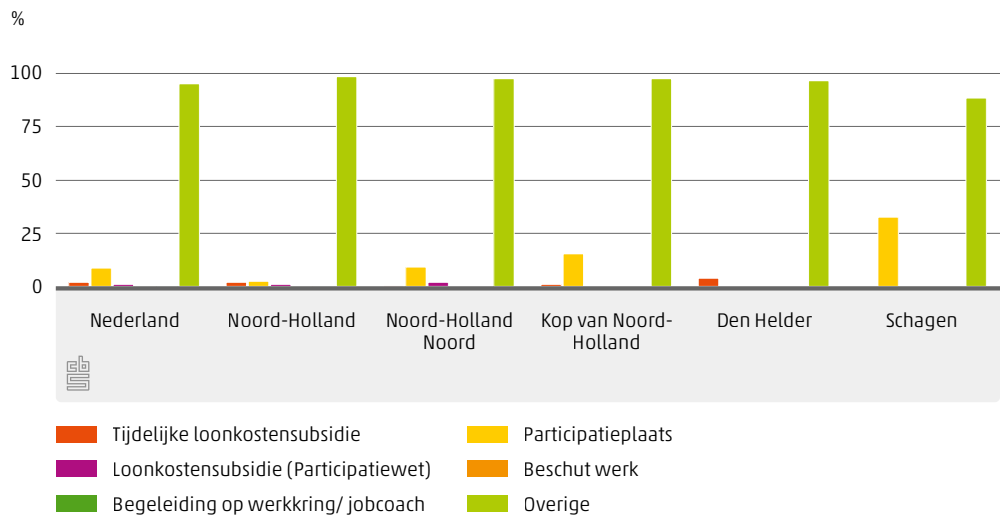
6.4.5 Personen met duurzame uitstroom¹⁾ uit bijstand, 2015

¹⁾ Uitstroom na minimaal één maand bijstand gevolgd door 24 maanden geen bijstand.

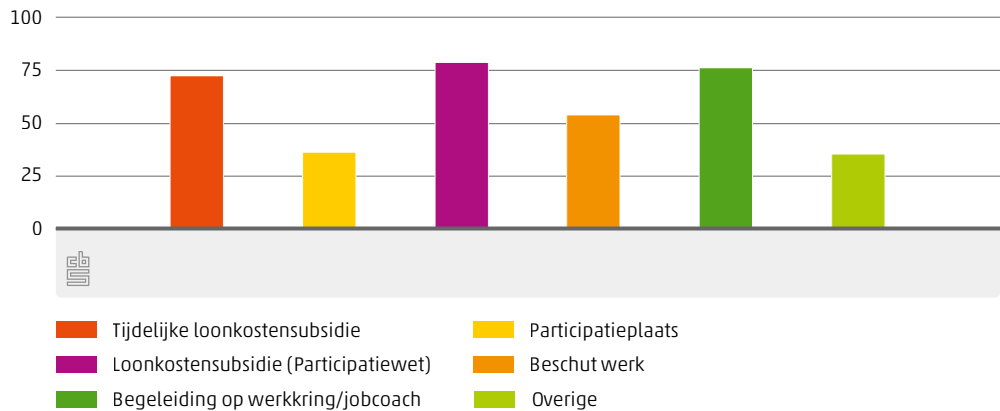
Opmerking: Duurzame uitstroom is uitstroom na minimaal één maand bijstand gevolgd door 24 maanden geen bijstand.

6.4.6 Deelname aan re-integratietrajecten in 2016, naar type traject

Opmerking: Deze categorieën tellen niet op tot 100 procent, omdat iemand aan meerdere trajecten kan deelnemen.

6.4.7 Uitstroom uit de bijstand in 2017¹⁾, naar deelname aan re-integratietraject in 2016

¹⁾ Uitstroom in januari tot en met november 2017.

Opmerking: Uitstroom in januari tot en met november 2017.

6.5 Re-integratieactiviteiten Schagen

Re-integratieactiviteiten in Schagen waarvan een afslag naar het CBS gaat, met de CBS-code tussen haakjes:

- Beschut werk (21)
- Training/cursus/opleiding (42)
- Werkervaringsplek (29)
- Inburgering (42)
- Jobcoaching (40)
- Leerwerkstage (29)
- Loonkostensubsidie (10)
- Participatieplaats (22)
- Proefplaatsing (29)
- Vrijwilligerswerk (43)
- VIP training (42)
- Raamovereenkomst (29)
- Maatschappelijke begeleiding (49)
- Medische behandeling (49)
- Parttime werk (29)
- Matching (40)
- Tegenprestatie (43)
- Vervoersvoorzieningen (50)
- Overige fac. voorziening (59)

Re-integratieactiviteiten in Schagen, die niet doorgegeven worden aan het CBS:

- Bemiddelingstraject
- Beschut Werk Wachtlijst
- Huisbezoek
- Loonwaardemeting

- Medische keuring
- Assessment
- Diagnostisch toets
- Taaleis
- Werkgeversbonus
- Casuïstiek

6.6 Doelen en indicatoren Schagen

Nr.	Doel en doelgroep	Precieze (SMART) omschrijving van het doel	Specificatie van resultaatindicator
S1	Jongeren (18-27 jaar), die in 2018 instromen of ingestroomd zijn, zo kort mogelijk in de bijstand	100% van de jongeren met een uitkering is binnen 6 maanden na instroom neemt deel aan een (re-integratie)activiteit of is (gedeeltelijk) uitgestroomd.	Het aandeel onder jongeren, die in 2018 instromen of ingestroomd zijn, dat 6 maanden na instroom uit de bijstand is of in een (re-integratie) traject zit
S2	Statushouders met een bijstandsuitkering in 2018 naar werk of activiteit	a) 100% van de statushouders is binnen 1 jaar na vestiging in Schagen actief. b) Het aandeel met werk of opleiding is 2 procentpunt hoger dan het landelijk gemiddelde.	a) Aandeel statushouders dat 1 jaar na vestiging werkt of anderszins actief is. b) Aandeel statushouders met werk of opleiding per 31/6/2019.

6.7 Doelen en indicatoren Den Helder

nr.	Omschrijving hoofddoel	Precieze (SMART) omschrijving van het doel	Operationalisering van resultaatindicator
DH1	Meer uitstroom door re-integratie-activiteiten	80% van de personen die in 2017 zijn gestart met een re-integratieactiviteit gericht op arbeid stroomt binnen een jaar na start uit naar werk of opleiding.	Percentage in bijstand op 31/12/2018 van personen die startten aan traject tussen 1/1/2017 en 31/12/2017, per traject.
DH2	Volumedaling van het aantal uitkeringen	5 procentpunt minder uitkeringen algemene bijstand op 1 juni 2019 ten opzichte van 2018 (evt. gecorrigeerd voor gemiddelde daling in Nederland)	Aantal personen met een algemene bijstandsuitkering op 1e van de maand min het aantal 12 maanden eerder.
DH3	Meer uitstroom uit de bijstand, binnen 6 maanden na instroom	Het aantal personen die binnen 6 maanden na instroom in de algemene bijstand zijn uitgestroomd naar werk is 5 procent hoger dan vorig jaar.	Het aandeel personen die 6 maanden na instroomdatum geen bijstand ontvangen, als percentage van alle instroom, is 5 procent lager dan 12 maanden eerder.

6.8 Actiepuntenlijst

Nr.	Omschrijving van benodigde actie	Schagen		Den Helder	
		Bezig	klaar	bezig	klaar
2a	Logische indeling maken van activiteiten & trajecten	☐	☐	☒	☒
2b	Onderling afstemmen indeling tussen Schagen & Den Helder	☐	☐	☐	☐
2c	Alle trajecten/activiteiten van bijstandontvangers registreren volgens indeling	☐	☐	☒	☐
3	Koppeling instroom/uitstroom aan trajectgegevens	☒	☐	☐	☐
4	Registreren statushouders in bijstandsdata	☐	☐	☒	☒
5	Registreren overige activiteiten (vrijwilligerswerk, mantelzorg) van bijstandontvangers en/of statushouders	☐	☐	n.v.t.	n.v.t.
6a	Koppel informatie over leeftijd & status aan bijstandsdata (instroom/uitstroom) & trajectgegevens	☐	☐	☐	☐
6b	Koppel overige demografische data aan bijstand & trajecten	☐	☐	☐	☐

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2017-2018	2017 tot en met 2018
2017/2018	Het gemiddelde over de jaren 2017 tot en met 2018
2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2017 en eindigend in 2018
2015/'16-2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2015/'16 tot en met 2017/'18

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2018.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.